

Prikaz trovanja biljnom vrstom žuta rajska ptica (*Poinciana gilliesii* Hook)

Poisoning with plant Yellow Bird of Paradise (Poinciana gilliesii Hook)

Darko Radman*

Sažetak

Trovanja biljkama kod djece su rijetka. Prikazali smo četvero bolesnika koji su jeli plodove biljke žuta rajska ptica (*Poinciana gilliesii*). Opisana je klinička slika, laboratorijski nalazi, te tijek bolesti. Dati su osnovni podaci o biljci, te naglašena pomoć ing. hortikulture.

Ključne riječi: trovanje biljkama, *Poinciana gilliesii*, dijete

---

Summary

Plant poisoning in children is rare. We have reported four patients who eat the fruit of the Yellow Bird of Paradise (*Poinciana gilliesii*) plant. We described the clinical picture, laboratory data and course of illness. Fundamental information on the plant is given. A botanic specialist participated in recognising the plant.

Key words: plant poisoning, *Poinciana gilliesii*, child

Med Jad 2010;40(1-2):39-40

Uvod

Trovanja biljkama kod djece su rijetka. Zbog toga, ali i zbog oskudnog znanja iz botanike, ona dežurnom kliničaru mogu predstavljati veliki problem. Odlučili smo prikazati naša četiri bolesnika otrovana biljnom vrstom žuta rajska ptica (*Poinciana gilliesii*), što s obzirom na naše iskustvo, a i prateći literaturu i nije tako mala brojka.

Podaci o biljci

Poinciana gilliesii Hook, *Caesalpinia gilliesii* (Hook.) D. Dietr. najvažniji je (u našim krajevima) predstavnik roda *Poinciana* iz porodice *Fabaceae alt. Leguminosae*. Narodni hrvatski naziv su Rajska ptica i Barbadosko drvo. Potječe iz Madagaskara. Grmoliko je ili pak raste kao manje drvo (Slika 1). Listovi imaju više ogranaka. Najgornji listići su duguljasto suženi. Cvjetovi su u žlijezdasto-grozdastim terminalnim cvatovima žuti s vjenčićem od pet latica iz kojega viri deset crvenih prašnika dugih do dvanaest centimetara. Cvate ljeti od lipnja do rujna. Plod je spljoštena mahuna duga do 10 cm i široka do 2 cm.^{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8}

Prikaz slučajeva

Dvije djevojčice u dobi od 6 g. i 8 mj. i 5 g. 6 mj. iz Zadra primljene su na Odjel 5. 9. 2000., a brat i sestra u dobi od 6 g. 8 mj. i 2 g. i 5 mj. iz Paga primljeni su 24. 9. 2000. Svi su jeli nekoliko plodova (mahuna) biljke žuta rajska ptica (*Poinciana gilliesii*).

U kliničkoj slici, u sva četiri slučaja dominiralo je učestalo povraćanje koje je počelo nekoliko sati nakon ingestije, te blagi proljev. Djeca su bila afebrilna, lakše dehidrirana. Ostalih odstupanja u pedijatrijskom statusu nije bilo.

U KKS leukociti su bili umjereno povišeni, uz blago skretanje u lijevo u DKS. Jonogram, bilirubin, AST, ALT i AB status bili su uredni.

---

¹ Opća bolnica Zadar, Odjel za pedijatriju (Darko Radman, dr. med.)

Adresa za dopisivanje / *Correspondence address:* Darko Radman, dr. med., Opća bolnica Zadar, Odjel za pedijatriju, Bože Peričića 5, 23 000 Zadar, e-mail adresa: darko.radman@zd.t-com.hr

Primljeno / *Received* 2008-06-02; Ispravljeno / *Revised* 2009-10-01; Prihvaćeno / *Accepted* 2009-10-16

Slika 1: Biljka *Poinciana gilliesii* u cvatu
Figure 1: Poinciana gilliesii plant in blossom
(Izvor: http://www.myrtlecreeknursery.com/plants/ornamental/bird_of_paradise.jpg – datum pristupa informaciji 13. 05. 2009.)

Nakon simptomatske terapije (rehidracije), stanje se brzo poboljšavalo, te su, nakon 2 - 3 dana liječenja, otpušteni kući bez ikakvih komplikacija.

U oba slučaja trovanja, roditelji su donijeli plod, cvijet i list biljke, te smo uz pomoć dipl. ing. hortikulture izvršili utvrđivanje vrste.

Rasprava

Od naša četiri bolesnika, u prvom slučaju radilo se o dvije prijateljice, a u drugom o bratu i sestri. Stoga elemente dječje radoznalosti i igre treba također uzeti u obzir. Indikativno je i vrijeme dolaska u bolnicu, tj. kasno ljeto i rana jesen, kada se biljka u potpunosti rascvjeta, te djeci privlači pozornost.

U kliničkoj slici dominiralo je profuzno povraćanje, koje je počinjalo nekoliko sati nakon ingestije dijelova biljke, a koje je nakon nekoliko sati prestalo.⁹ Diferencijalno dijagnostički treba računati i na ostala trovanja hranom.

Klinička slika nije bila teška. Prateći proljev bio je blag, a djeca su bila lakše dehidrirana.

Osim početne leukocitoze u KKS, uz blago skretanje u lijevo, što je prateća slika stresnoga stanja, a koja se već sutradan normalizirala, ostali laboratorijski nalazi bili su uredni.

Terapija je bila simptomatska, tj. pristupilo se rehidraciji, u početku infuzijama glukosaline, a nakon prestanka povraćanja, uslijedila je peroralna rehidracija. Djeca su relativno brzo prešla na normalnu prehranu, tako da su nakon 2 do 3 dana boravka otpuštena iz bolnice.^{10,11,12}

Treba pohvaliti prisebnost roditelja koji su u oba slučaja donijeli plod, cvijet i list biljke, tako da smo uz pomoć stručne osobe, ing. hortikulture, mogli prepoznati o kojoj se biljnoj vrsti radi.

Glede preventivnog djelovanja upozorili bi roditelje da ovu biljku, iako je nesumnjivo lijepa u vrtu, ne sade, ili, ako već ne mogu drugačije, da svoju djecu upoznaju na opasnosti i štetno djelovanje biljke.

Zahvala

Zahvaljujemo se dipl. ing. Mirni Petricioli iz ustanove Nasadi i kupališta Zadar na pomoći pri utvrđivanju biljne vrste.

Literatura

1. Hessayon DG. Cvatući grmovi. Zagreb: Mozaik knjiga; 1998, str 17.
2. Sve u cvijeću: priručnik o gajenju biljaka. Ljubljana: Mladinska knjiga; 1975, str. 111.
3. Joyce D. Shrubs and climbers Eyewitness garden handbooks. New York: 1996, str. 44.
4. Encyclopedia of plants and flowers. London: Royal Horticultural Society, 1999, str. 119.
5. Encke F, Buchheim G, Seybold S. Zander-Handwörterbuch der Pflanzennamen, (Gebundene Ausgabe), 13. izd., Verlag; 1984.
6. Isely D. Leguminosae of the United States: II Subfamily Caesalpinioideae. Mem New York Bot Gard. 1975;25;40.
7. Ulibarri EA. Sinopsis de *Caesalpinia* y *Hoffmannseggia* (Leguminosae – Caesalpinioideae) de sudamerica. Darwiniana 1996;34;316.
8. GRIN Taxonomy for Plants. <http://www.ars-grin.gov/cgi-bin/npgs/html/taxon.pl?29162> (datum pristupa informaciji 17. 06. 2009.)
9. Dreisbach RH. Trovanja, dijagnoza i lečenje; priručnik. 10. am. izd. Beograd: IŠKRO „Savremena administracija“, 1990.
10. Hardin JW, Arena JM: Human poisoning from native and cultivated plants. Durham: Duke University Press, 1969.
11. Kosma JJ. Killer Plants: A poisonous plant guide. Milestone Publishing Co.; 1969.
12. Lampe KF, Mc Coun MA: AMA Handbook of poisonous and injurious plants. Chicago: American Medical Association; 1985.